

**Аналіз регуляторного впливу проекту постанови
Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах
електронних комунікацій, радіочастотного спектра
та надання послуг поштового зв'язку «Про затвердження Порядку
подання операторами поштового зв'язку звітності та інформації»**

Визначення проблеми

Відповідно до частини п'ятої статті 4 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку» (далі – Закон про НКЕК) визначено, зокрема, що для виконання своїх повноважень, передбачених законом, регуляторний орган та уповноважені посадові особи апарату регуляторного органу можуть, безоплатно отримувати відповідно до цього Закону та інших законів України від постачальників електронних комунікаційних мереж та послуг, користувачів радіочастотного спектра, користувачів ресурсу нумерації, операторів надання послуг поштового зв'язку передбачену законом звітність у визначених регуляторним органом формах і порядку та інформацію, необхідну для виконання своїх повноважень, у тому числі, що містить фінансово-економічні показники, інформацію з обмеженим доступом, із забезпеченням захисту інформації відповідно до законодавства.

Крім цього, згідно з абзацом п'ятнадцятим статті 8 Закону України «Про поштовий зв'язок» від 03.11.2022 № 2722-IX (далі – Закон), Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку (далі – НКЕК, регуляторний орган), встановлює порядок подання та отримує від операторів поштового зв'язку звітність, інформацію, в тому числі таку, що містить фінансово - економічні показники, документи та матеріали, необхідні для виконання повноважень, покладених на нього цим Законом.

При цьому, згідно з частиною третьою статті 16 зазначеного Закону, критерії звітності призначеного оператора поштового зв'язку про надання універсальних послуг поштового зв'язку, періодичність її подання встановлюються НКЕК.

З набранням чинності Закону та введенням його в дію, з 25.05.2023 року відбудуться суттєві зміни у законодавстві, які стосуються державного управління та регулювання у сфері надання послуг поштового зв'язку, в тому числі щодо моніторингу цін (тарифів) (на універсальні послуги поштового зв'язку, які регулюються НКЕК), моніторингу якості надання послуг поштового зв'язку відповідно до встановлених норм якості та інформацію фінансового характеру, для статистичних та інших звітів. Відповідно виникла потреба у розробці нового нормативно-правового акта, який забезпечить виконання вимог Закону щодо подання та отримання регуляторної звітності поштового зв'язку від операторів поштового зв'язку.

В умовах інтеграції України до Європейського Союзу Порядок подання операторами поштового зв'язку звітності та інформації (далі – Порядок) повинен розроблятися з урахуванням положень законодавства про поштовий зв'язок, Директиви Європейського Парламенту та Ради № 97/67/ЄС від 15 грудня 1997 року «Про спільні правила розвитку внутрішнього ринку поштових послуг Співтовариства та покращення якості обслуговування» (далі – Директива), зі змінами внесеними Директивою Європейського Парламенту та Ради 2002/39/ЄС від 10 червня 2002 року, Регламентом (ЄС) Європейського Парламенту та Ради № 1882/2003 від 29 вересня 2003 року та Директиви Європейського Парламенту та Ради 2008/6/ЄС від 20 лютого 2008 року.

Відповідно до статті 22а Директиви держави-члени повинні забезпечувати подання надавачами поштових послуг всієї інформації, зокрема фінансової інформації та інформації щодо надання універсальної послуги, національним регуляторним органам, зокрема для таких цілей:

а) щоб національні регуляторні органи забезпечували відповідність положенням або рішенням, ухваленим відповідно до цієї Директиви;

б) для досягнення чітко визначених статистичних цілей.

Надавачі поштових послуг повинні негайно подати таку інформацію, також конфіденційно, якщо це необхідно, протягом часу та з рівнем деталізації згідно з вимогами національного регуляторного органу.

Відповідно до статті 23 Директиви кожні чотири роки, вперше не пізніше 31 грудня 2013 року, Комісія повинна подавати Європейському Парламенту і Раді звіт про застосування цієї Директиви, що включає відповідну інформацію про розвиток у секторі, зокрема щодо економічних, соціальних моделей, моделей зайнятості та технологічних аспектів, а також якості послуг.

Також має враховувати настанови та рекомендації Європейської комісії, національних регуляторів ЄС держав-членів, в тому числі, методології, принципи, спільні позиції та найкращі практики, прийняті Органом європейських регуляторів у сфері надання послуг поштового зв'язку.

Наразі відсутній Порядок, який би враховував вищезазначені норми чинного законодавства та забезпечував процедуру подання регуляторної звітності поштового зв'язку, з метою подальшого прийняття рішень у встановленому Регулятором порядку відповідно до абзацу п'ятнадцятому статті 8 Закону.

Враховуючи зазначене, можна виділити такі основні групи (підгрупи), на які впливає проблема:

| Групи (підгрупи) | Так | Ні |
|-------------------------|------------|-----------|
| Громадяни | | Ні |
| Держава | Так | - |
| Суб'єкти господарювання | Так | - |

Проблема не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів або чинних регуляторних актів, оскільки прийняття обов'язкових до виконання

нормативно-правових актів є прерогативою держави в особі її органів. Так, згідно з абзацом п'ятнадцятим статті 8 Закону НКЕК, регуляторний орган, встановлює порядок подання та отримує від операторів поштового зв'язку звітність, інформацію, в тому числі таку, що містить фінансово - економічні показники, документи та матеріали, необхідні для виконання повноважень, покладених на нього цим Законом.

Крім цього, згідно з частиною третьої статті 16 зазначеного Закону, критерії звітності призначеного оператора поштового зв'язку про надання універсальних послуг поштового зв'язку, періодичність її подання встановлюються НКЕК.

У зв'язку з зазначеним, виникає потреба у прийнятті постанови НКЕК «Про затвердження Порядку подання операторами поштового зв'язку звітності та інформації».

Цілі державного регулювання

Ціллю державного регулювання є удосконалення нормативно-правової бази в сфері надання послуг поштового зв'язку, приведення процедури НКЕК подання операторами поштового зв'язку звітності та інформації, у тому числі такої, що містить фінансово-економічні показники їх діяльності, необхідної для виконання НКЕК своїх повноважень, зокрема для моніторингу цін (тарифів) (на універсальні послуги поштового зв'язку, які регулюються НКЕК), моніторингу якості надання послуг поштового зв'язку відповідно до встановлених норм якості та інформацію фінансового характеру, для статистичних та інших звітів, у відповідність до норм Закону та міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

Визначення альтернативних способів:

| Вид альтернативи | Опис альтернативи |
|-------------------------|--|
| Альтернатива 1 | Залишити чинне регулювання без змін. Альтернатива є неприйнятною, оскільки не сприяє вирішенню визначеної проблеми та принципам державної регуляторної політики. Приведе до невиконання норм Закону та міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України. Тому від такої альтернативи слід відмовитись. |
| Альтернатива 2 | Затвердити постанову НКЕК «Про затвердження Порядку надання операторами поштового зв'язку звітності та інформації». Альтернатива відповідає потребам у розв'язанні визначеної проблеми та принципам державної регуляторної політики. Це забезпечить досягнення поставлених цілей та дасть змогу НКЕК належним чином забезпечити реалізацію єдиної державної політики у сфері надання послуг поштового зв'язку щодо моніторингу цін (тарифів) (на універсальні послуги поштового зв'язку, які регулюються НКЕК), моніторингу якості надання послуг поштового |

| | |
|--|---|
| | зв'язку відповідно до встановлених норм якості та інформацію фінансового характеру, для статистичних та інших звітів. Впровадження зазначеної альтернативи забезпечить в повному обсязі досягнення поставленої цілі. |
|--|---|

Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави:

| Вид альтернативи | Вигоди | Витрати |
|------------------|--|--|
| Альтернатива 1 | Вигоди відсутні | Реалізація не потребує додаткових матеріальних та інших витрат із бюджету. |
| Альтернатива 2 | Вигоди максимальні. Буде забезпечено реалізацію єдиної державної політики у сфері надання послуг поштового зв'язку щодо моніторингу цін (тарифів) (на універсальні послуги поштового зв'язку, які регулюються НКЕК), моніторингу якості надання послуг поштового зв'язку відповідно до встановлених норм якості та інформацію фінансового характеру, для статистичних та інших звітів. | Реалізація не потребує додаткових матеріальних та інших витрат із бюджету. Витрати, пов'язані з виконанням працівниками НКЕК своїх повноважень, здійснюються в межах коштів, передбачених на її утримання*. |

* Згідно з Законом України «Про Державний бюджет України на 2023 рік» на утримання НКЕК передбачено 110 341,0 тис. грн.

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання**:

| Вид альтернативи | Вигоди | Витрати |
|------------------|---|--|
| Альтернатива 1 | Вигоди відсутні. | Обов'язкові витрати суб'єктів господарювання відсутні. |
| Альтернатива 2 | Вигоди максимальні. Буде забезпечено реалізацію єдиної державної політики у сфері надання послуг поштового зв'язку шляхом впровадження процедури надання звітності та інформації від операторів поштового зв'язку. Впровадження зазначеної альтернативи забезпечить в повному обсязі досягнення визначеної цілі державного регулювання. | Обов'язкові витрати суб'єктів господарювання відсутні. |

** Відповідно до офіційних даних єдиного державного реєстру операторів поштового зв'язку станом на 22 лютого 2023 року під вплив регуляторного акта підпадуть 187 суб'єктів господарювання.

Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

За результатами опрацювання альтернативних способів досягнення визначених цілей державного регулювання здійснено вибір оптимального альтернативного способу з урахуванням системи бальної оцінки ступеня досягнення визначених цілей.

Вартість балів визначається за чотирибальною системою оцінки ступеня досягнення визначених цілей, де:

4 - цілі прийняття регуляторного акта, які можуть бути досягнуті повною мірою (проблема більше існувати не буде);

3 - цілі прийняття регуляторного акта, які можуть бути досягнуті майже повною мірою (усі важливі аспекти проблеми існувати не будуть);

2 - цілі прийняття регуляторного акта, які можуть бути досягнуті частково (проблема значно зменшиться, деякі важливі та критичні аспекти проблеми залишаться невирішеними);

1 - цілі прийняття регуляторного акта, які не можуть бути досягнуті (проблема продовжує існувати).

| Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми) | Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки) | Коментарі щодо присвоєння відповідного бала |
|--|---|--|
| Альтернатива 1 | 1 | Зазначений бал присвоєно з урахуванням того, що у разі неприйняття регуляторного акта проблема залишиться нерегульованою та ціль державного регулювання не буде досягнута. Неприйняття регуляторного акту унеможливує проведення моніторингу цін (тарифів) (на універсальні послуги поштового зв'язку, які регулюються НКЕК), моніторингу якості надання послуг поштового зв'язку відповідно до встановлених норм якості та інформацію фінансового характеру, для статистичних та інших звітів. |
| Альтернатива 2 | 4 | Зазначений бал присвоєно з урахуванням того, що прийняття регуляторного акта надасть можливість вирішити проблему. Затвердження Порядку відповідає потребам у розв'язанні визначеної проблеми та принципам державної регуляторної політики. Затвердження такого регуляторного |

| | | |
|--|--|--|
| | | акта забезпечить досягнення поставлених цілей та дасть змогу НКЕК належним чином забезпечити вдосконалення процедури подання операторами поштового зв'язку звітності та інформації, зокрема для моніторингу цін (тарифів) (на універсальні послуги поштового зв'язку, які регулюються НКЕК), моніторингу якості надання послуг поштового зв'язку відповідно до встановлених норм якості та інформацію фінансового характеру, для статистичних та інших звітів. |
|--|--|--|

За результатами оцінки кожного способу досягнення зазначених цілей та з огляду на наведені аргументи, найкращим для реалізації вважаємо Альтернативу 2.

Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Запровадження чіткого і прозорого Порядку.

Для розв'язання вищезазначеного питання НКЕК передбачається затвердження постанови «Про затвердження Порядку подання операторами поштового зв'язку звітності та інформації», якою затверджується Порядок, який встановлює організаційні засади та процедуру:

Подання форми річної регуляторної звітності поштового зв'язку;

Подання форми квартальної регуляторної звітності поштового зв'язку;

Інструкції щодо заповнення регуляторної звітності поштового зв'язку.

Організаційні заходи для впровадження регуляторного акта:

інформування громадськості про вимоги регуляторного акта шляхом його оприлюднення на офіційному вебсайті НКЕК.

Реалізація положень регуляторного акта забезпечить вирішення визначених проблем, сприятиме визначенню ринків певних послуг поштового зв'язку та проведення їх аналізу, моніторингу тарифів (для послуг, тарифи на які регулюються НКЕК), підготовки аналітичних матеріалів щодо стану і розвитку галузі поштового зв'язку.

Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Строк чинності регуляторного акта – необмежений.

Оскільки регуляторний акт є актом, розробленим на виконання вимог Закону України «Про поштовий зв'язок», зміна положень акта чи втрата ним чинності можлива в разі внесення змін чи втрати чинності Закону.

Регуляторний акт може втратити чинність у разі втрати чинності актом законодавства, відповідно до якого прийнято нормативно-правовий акт.

Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Відстеження результативності регуляторного акта буде здійснюватися за допомогою статистичних даних за такими показниками:

кількість рішень НКЕК про включення до єдиного державного реєстру операторів поштового зв'язку;

кількість суб'єктів господарювання, які здійснюють активну діяльність на ринку певних поштових послуг;

середня питома вага операторів поштового зв'язку на ринку певних поштових послуг;

кількість призначених операторів поштового зв'язку щодо універсальних послуг поштового зв'язку.

Очікувані результати прийняття регуляторного акта

Результатом прийняття регуляторного акта є досягнення поставлених цілей та реалізація єдиної державної політики у сфері надання послуг поштового зв'язку. Впровадження зазначеної Альтернативи 2 забезпечить в повному обсязі досягнення поставленої мети.

Нормативно-правовий акт відповідає принципам державної регуляторної політики.

**Начальник Відділу регулювання
надання послуг поштового зв'язку**

Сергій ПУШКАРЕНКО

Голова НКЕК

Олександр ЖИВОТОВСЬКИЙ